

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การทดสอบเชิงประจักษ์ระหว่างความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ความได้เปรียบในการแข่งขันและความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ:กรณีศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยได้รับการรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รหัสโครงการ EC-67-195 รับรองเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2567 ซึ่งมีขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย
- 3.4 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในกลุ่มธุรกิจประเภทร้านอาหาร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ระหว่างปี 2562 – 2566 จำนวนทั้งสิ้น 13,918 ราย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2567)

2) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจร้านอาหาร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากจำนวนประชากรทั้งหมด 13,918 ราย เนื่องจากงานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) จะมีเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักของ Hair et al. (2019) ที่ระบุไว้ว่า เมื่อโครงสร้างมีเจ็ดองค์ประกอบหรือน้อยกว่าหรือค่า Item Communalities อยู่ระหว่าง 0.45-0.55 ควรมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาไม่น้อยกว่า 300 ตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสะท้อนลักษณะของประชากรในพื้นที่ศึกษาอย่างเหมาะสม และป้องกันปัญหาการตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน การ

สูญหายของข้อมูลหรือการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจส่งผลให้จำนวนข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ลดลง ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจริงเป็น 400 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วนและเพียงพอต่อการวิเคราะห์ทางสถิติ การเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวถือเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของผลการวิจัยและลดความคลาดเคลื่อนจากการเก็บข้อมูล ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายครอบคลุมพื้นที่ศึกษาอย่างเหมาะสม ผู้วิจัยได้จำแนกชั้นภูมิตามจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวนทั้งสิ้น 20 จังหวัด ประกอบด้วย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรธานี และอุบลราชธานี จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด โดยกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างให้เป็นไปตามจำนวนประชากรในแต่ละจังหวัด ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบจำแนกชั้นภูมิตามจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประชากรจำแนกตามจังหวัด	จำนวน SMEs จำแนกตาม จังหวัด	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
นครราชสีมา	2,524	18.13	73
อุบลราชธานี	1,692	12.16	49
ขอนแก่น	1,594	11.45	46
อุดรธานี	1,236	8.88	36
สุรินทร์	733	5.27	21
ศรีสะเกษ	676	4.86	19
มหาสารคาม	643	4.62	18
บุรีรัมย์	562	4.04	16
ร้อยเอ็ด	559	4.02	16
เลย	517	3.71	15
สกลนคร	488	3.51	14
ชัยภูมิ	400	2.87	11
นครพนม	409	2.94	12
กาฬสินธุ์	391	2.81	11

ตารางที่ 3.1 แสดงการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบจำแนกชั้นภูมิตามจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ต่อ)

ประชากรจำแนกตามจังหวัด	จำนวน SMEs จำแนกตาม จังหวัด	ร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
หนองคาย	383	2.75	11
มุกดาหาร	335	2.41	10
ยโสธร	294	2.11	8
หนองบัวลำภู	169	1.21	5
อำนาจเจริญ	156	1.12	4
บึงกาฬ	157	1.13	5
รวม	13,918	100.00	400

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2567)

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ความพร้อมของทรัพยากร ประสบการณ์การเรียนรู้ การเติบโตของเทคโนโลยี การสนับสนุนของรัฐบาล การตอบสนองของตลาด ความได้เปรียบในการแข่งขัน การสร้างคุณค่าร่วม และความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intention) ความพร้อมของทรัพยากร (Resource Readiness) ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experience) การเติบโตของเทคโนโลยี (Technology Growth) และการสนับสนุนของรัฐบาล (Government Support)

3.2.2 ตัวแปรคั่นกลาง

ตัวแปรคั่นกลาง (Mediator Variables) ประกอบด้วย การตอบสนองของตลาด (Market Response) และความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage)

3.2.3 ตัวแปรกำกับ

ตัวแปรกำกับ (Moderator Variable) ได้แก่ การสร้างคุณค่าร่วม (Value Co-Creation)

3.2.4 ตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ (Business Success)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การทดสอบเชิงประจักษ์ระหว่างความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ความสำเร็จในการแข่งขันและความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ: กรณีศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อคำถามในแบบสอบถามถูกพัฒนาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถกำหนดข้อคำถามที่เหมาะสมในการตอบสมมติฐานการวิจัย และผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามและดำเนินการปรับปรุงก่อนนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 11 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ เป็นข้อคำถามที่มีลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close ended question) ด้วยลักษณะข้อมูลแบบมาตรวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบคำถามที่มีความสอดคล้องกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ด้านคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และด้านสถานประกอบการ ได้แก่ ประเภทของกิจการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาดำเนินกิจการ และจำนวนพนักงาน

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intention) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ทศนคติ (Attitude) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subject norm) การควบคุมพฤติกรรมที่รับรู้ (Perceived Behavioral Control) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Taking) และความริเริ่ม (Proactiveness) จำนวน 25 ข้อ (ปรับปรุงจาก Ciptono et al., 2023; Aliedan et al., 2022; Anwar et al., 2021)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมของทรัพยากร (Resource Readiness) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของทรัพยากรของผู้ประกอบการ จำนวน 5 ข้อ (ปรับปรุงจาก Tan and Yoo, 2023)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experience) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้ประกอบการ จำนวน 5 ข้อ (ปรับปรุงจาก Kashif et al., 2016)

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการเติบโตของเทคโนโลยี (Technology Growth) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเติบโตของเทคโนโลยีที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ จำนวน 5 ข้อ (ปรับปรุงจาก Giménez Espín et al., 2023)

ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนของรัฐบาล (Government Support) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนของรัฐบาลที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ จำนวน 6 ข้อ (ปรับปรุงจาก Y. Gao et al., 2022)

ส่วนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับการตอบสนองของตลาด (Market Response) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตอบสนองของตลาดที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ จำนวน 5 ข้อ (ปรับปรุงจาก Schaltenbrand et al., 2016)

ส่วนที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขันที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ จำนวน 5 ข้อ (ปรับปรุงจาก Al-Khatib and Al-ghanem, 2022)

ส่วนที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างคุณค่าร่วม (Value Co-Creation) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคุณค่าร่วมที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ จำนวน 5 ข้อ (ปรับปรุงจาก Pham et al., 2023)

ส่วนที่ 10 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ (Business Success) เป็นข้อคำถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลลัพธ์ของความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ จำนวน 6 ข้อ (ปรับปรุงจาก Tjahjadi et al., 2023)

แบบสอบถามส่วนที่ 2-10 มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายปิด (Close ended question) โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่มีการวัดแบบอันตรภาค (Interval Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert Scale (Likert, 1961) โดยมีเกณฑ์การวัดคะแนนของระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับคะแนนที่ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนนที่ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับคะแนนที่ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนที่ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับคะแนนที่ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

สำหรับการแปลความหมายระดับคะแนนความคิดเห็น ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์การวัด โดยใช้วิธีการกำหนดให้ ความกว้างของแต่ละอันตรภาคชั้น (Class Interval Width) ของคะแนนมีขนาดเท่ากัน ซึ่งสามารถคำนวณได้จาก ค่าพิสัย (Range) ของ

มาตรวัด ทารด้วยจำนวนอันตรภาคชั้นที่ต้องการวัดระดับความคิดเห็น โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตย่นรากร, 2555)

$$\begin{aligned}\text{สูตรคำนวณหาค่าอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุดของข้อมูล} - \text{ค่าต่ำสุดของข้อมูล}}{n} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.80\end{aligned}$$

จึงสามารถกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายโดยละเอียดมากยิ่งขึ้นตามช่วงคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.01 – 1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 11 ข้อเสนอแนะ ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open ended question) ที่ให้ความอิสระในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจกับผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.4.1 ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ความพร้อมของทรัพยากร ประสบการณ์การเรียนรู้ การเติบโตของเทคโนโลยี การสนับสนุนของรัฐบาล การตอบสนองของตลาด ความได้เปรียบในการแข่งขัน การสร้างคุณค่าร่วม และความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถนำมาพัฒนากรอบแนวคิดของการวิจัยและพัฒนาแบบสอบถาม โดยมีการประยุกต์ใช้ข้อคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมในอดีตที่มีการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากเป็นข้อคำถามที่มีการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้ว

3.4.2 นำแบบสอบถามที่มีการพัฒนาข้อคำถามที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมในอดีตมา จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการนำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถาม เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีความสมบูรณ์และครอบคลุมตามนิยามที่กำหนดไว้ ซึ่งประเด็นหลักที่ใช้ในการพิจารณา คือ ความครอบคลุมของเนื้อหาของงานวิจัย และภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

3.4.3 นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษามาทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นการประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

(1) รองศาสตราจารย์ ดร.กรไชย พรหมัสสรกร คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนครพนม

(2) รองศาสตราจารย์ ดร.วิระพงศ์ จันทร์สนาม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ รอดพัน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

(4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรียา วิจิตรเสถียร อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

(5) อาจารย์ ดร.ฉัตรชัย พิศพล อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีการจัดการ (การตลาด) สำนักเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) (Rovinelli and Hambleton, 1977) ดังนี้

+1	คะแนน หมายถึง	ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย
0	คะแนน หมายถึง	ข้อคำถามมีความสอดคล้องหรือไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย
-1	คะแนน หมายถึง	ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์การพิจารณา คือ ข้อคำถามที่นำมาใช้ต้องมีค่าดัชนีเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในกรณีที่ข้อคำถามใดมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือพิจารณาตัดทิ้งตามความเหมาะสม (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2564) โดยผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ในทุกข้อคำถาม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับสูง และมี

ความพร้อมสำหรับการนำไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ในขั้นตอนการทดลองใช้ (Try-out) ต่อไป

3.4.4 หลังจากดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ประกอบการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 ราย เพื่อประเมินคุณภาพเชิงสถิติเบื้องต้น โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Reliability Coefficient) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องภายในของข้อคำถาม (Internal Consistency) ตามเกณฑ์การพิจารณาทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ยอมรับได้ควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (Hair et al., 2019) เพื่อยืนยันว่าเครื่องมือมีความแม่นยำและคงเส้นคงวาในการวัดผล ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.950 ซึ่งถือเป็นระดับความเชื่อมั่นที่สูงมาก สรุปได้ว่าข้อคำถามทั้งหมดมีความน่าเชื่อถือและมีความพร้อมสำหรับการนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างในลำดับต่อไป โดยผลการทดสอบสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตารางสรุปผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (n = 30)

รายละเอียด	จำนวนข้อคำถาม	Cronbach's Alpha Coefficient
ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ		0.920
ทัศนคติ	5	0.866
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	5	0.904
การควบคุมพฤติกรรมที่รับรู้	5	0.882
การยอมรับความเสี่ยง	5	0.912
ความริเริ่ม	5	0.917
ความพร้อมของทรัพยากร	5	0.905
ประสบการณ์การเรียนรู้	5	0.933
การเติบโตของเทคโนโลยี	5	0.937
การสนับสนุนของรัฐบาล	6	0.941
การตอบสนองของตลาด	5	0.857
ความได้เปรียบในการแข่งขัน	5	0.911
การสร้างคุณค่าร่วม	5	0.881
ความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ	6	0.908
รวม		0.950

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมทั้งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิดำเนินการโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกลุ่มธุรกิจร้านอาหาร วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือหลัก โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้:

(1) การจัดส่งทางไปรษณีย์ (Mailed Questionnaire): จัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางไปรษณีย์

(2) การแจกและรับคืนด้วยตนเอง (Hand-Delivery and Collection): ในบางส่วนใช้การแจกแบบสอบถามให้กับผู้ประกอบการโดยตรง และนัดหมายรับคืนในภายหลัง

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงระหว่าง เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2568 โดยมีขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 400 ตัวอย่าง ทั้งนี้ ผลการดำเนินการได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์และตอบกลับคืนมาคิดเป็น ร้อยละ 100 ซึ่งข้อมูลปฐมภูมิที่ได้ถูกนำไปใช้ในการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานการวิจัย

3.5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสาร (Documentary Data) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสร้างและพัฒนาฐานความรู้ของงานวิจัย รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด ทบทวนวรรณกรรมและพัฒนาสมมติฐานการวิจัย แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย เอกสารทางวิชาการ หนังสือ ตำรา บทความวิจัยในวารสารวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนบทความออนไลน์จากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิในลักษณะการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) มุ่งศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรสำคัญของการวิจัย ได้แก่ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ความพร้อมของทรัพยากร ประสบการณ์การเรียนรู้ การเติบโตของเทคโนโลยี การสนับสนุนของรัฐบาล การตอบสนองของตลาด ความได้เปรียบในการแข่งขัน การสร้างคุณค่าร่วม และความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในหลายด้าน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การสร้างสมมติฐาน การพัฒนารอบแนวคิดของงานวิจัย การพัฒนาเครื่องมือวิจัยและการใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการเขียนรายงานผลการวิจัย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การทดสอบเชิงประจักษ์ระหว่างความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ความได้เปรียบในการแข่งขันและความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ: กรณีศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจร้านอาหาร SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากเป็นวิธีการที่สามารถรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากได้อย่างมีระบบสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยได้ใช้ชุดโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับคอมพิวเตอร์ ได้แก่ Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) และใช้โปรแกรม AMOS สำหรับการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สำหรับการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติ (Statistical Assumptions) ของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ตลอดจนใช้ในการ ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic)

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Preliminary Data Analysis) ดำเนินการโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อศึกษาลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามและลักษณะพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้:

3.6.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งปรากฏอยู่ในแบบสอบถามส่วนที่ 1

3.6.1.2 การวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของตัวแปรการวิจัย

การวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานของตัวแปรการวิจัย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งอยู่ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ถึง ส่วนที่ 10 ตัวแปรที่ทำการวิเคราะห์

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

การวิจัยนี้ใช้สถิติเชิงอนุมานเป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบสมมติฐาน และการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติที่จำเป็นก่อนการวิเคราะห์การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป AMOS (Analysis of Moment

Structures) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) โดยเฉพาะการวิเคราะห์นี้มุ่งเน้นการตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ระหว่างตัวแปรหลัก ได้แก่ ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ ความได้เปรียบในการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

3.6.2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบจำลองการวัด ซึ่งประกอบด้วย การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเสมือน (Convergent validity) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) เป็นการตรวจสอบตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) มีความสามารถในการวัดโครงสร้างได้ตรงตามแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมหรือไม่ ซึ่งการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) กับตัวแปรแฝง (Latent variable) โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized factor variable) ถ้าค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized factor variable) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้และตัวแปรแฝงมีความสัมพันธ์กัน (Hair et al., 2019)

(2) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเสมือน (Convergent validity) เป็นการตรวจสอบตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) มีความเหมาะสมในการวัดตัวแปรแฝง (Latent variable) หรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าความเชื่อมั่นองค์ประกอบ (Composite reliability: CR) มีค่ามากกว่า 0.7 และค่าความแปรปรวนเฉลี่ย (Average variance extracted: AVE) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (Hair et al., 2019) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

การคำนวณค่าความเชื่อมั่นองค์ประกอบ

$$CR = \frac{(\sum L)^2}{(\sum L)^2 + \sum (1-L^2)}$$

การคำนวณค่าความแปรปรวนเฉลี่ย

$$AVE = \frac{\sum L^2}{m}$$

โดยที่ L = Standardized factor loading

m = จำนวนของ Factor loading

(3) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) เป็นการตรวจสอบตัวแปรแฝง (Latent variable) ของแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์หรือแตกต่างกันจนทำให้เกิด Multicollinearity โดยพิจารณาจากรากที่สองของค่าความแปรปรวนเฉลี่ย (Average variance extracted: AVE) มีค่ามากกว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) (Hair et al., 2019)

(4) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง (Latent variable) กับตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) โดยโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอ้างอิงมาจากทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อทดสอบตัวแปรแฝง (Latent variable) สามารถวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) หลาย ๆ ตัวแปร ซึ่งมีเกณฑ์พิจารณาความสอดคล้องของแบบจำลอง (Model fit) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มีรายละเอียดของเกณฑ์ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

สถิติ	เกณฑ์	อ้างอิง
ค่านัยสำคัญของไคสแควร์ (P-value)	>0.05	Hair et al. (2019)
ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (Chi-square/df)	<3	Hair et al. (2019) กัลยา วานิชย์บัญชา (2564)
ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative fit index: CFI)	>0.90	Hair et al. (2019)
ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบของ Tucker และ Lewis (Tucker Lewis index: TLI)	>0.90	Hair et al. (2019)
ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของ การประมาณค่า (Root mean square error of approximation (RMSEA)	<0.08	กัลยา วานิชย์บัญชา (2564)
ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน(Standardized Root mean square residual: SRMR)	<0.08	กัลยา วานิชย์บัญชา (2564)

3.6.2.2 การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

การวิจัยนี้ใช้ การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อประเมินอิทธิพลและความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบสมการหลายชุดพร้อมกันภายใต้โครงสร้างแบบจำลองเดียว วิธีการนี้ช่วยให้สามารถทดสอบความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนได้อย่างครอบคลุม อย่างไรก็ตาม ก่อนการดำเนินการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติตามหลักการทางสถิติที่ยอมรับ เพื่อให้มั่นใจในความถูกต้อง ความเหมาะสม และความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์ที่ได้ โดยขั้นตอนการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญประกอบด้วย การทดสอบ ดังต่อไปนี้

1) การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของข้อมูลของการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง

(1) การแจกแจงแบบปกติของข้อมูล (Normality test) เป็นการทดสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมีการแจกแจงแบบปกติ (Normal distribution) หรือไม่ ด้วยการทดสอบค่าความเบ้ (Skewness) ควรมีค่าไม่เกิน ± 3 และค่าความโด่ง (Kurtosis) ควรมีค่าไม่เกิน ± 10 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ (Kline, 2016)

(2) การทดสอบความเป็นอิสระกันของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) เป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาที่ตัวแปรอิสระไม่เป็นอิสระต่อกันหรือตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (Multicollinearity) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ควรมีค่าไม่เกิน ± 0.7 (Hair et al., 2019; กัลยา วานิชย์บัญชา, 2564)

(3) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized Factor Loading) ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.50 และควรมีค่า ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเหมาะสมในการเป็นตัวชี้วัดของตัวแปรแฝง (Hair et al., 2019)

(4) ค่า HTMT (Heterotrait–Monotrait Ratio of Correlations) หรือค่า STMT ซึ่งเป็นค่าที่ใช้ตรวจสอบความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ของตัวแปรแฝงในโมเดลการวัดการตรวจสอบความตรงเชิงจำแนกของตัวแปรแฝง โดยพิจารณาค่าที่ต่ำกว่า 0.90 ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าค่า HTMT ของทุกตัวแปรมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าโมเดลการวัดมีความตรงเชิงจำแนกที่ยอมรับได้ (Henseler, et al., 2015)

(5) ค่า Fornell–Larcker Criterion เป็นวิธีการตรวจสอบว่าตัวแปรแฝงแต่ละตัวสามารถแยกออกจากตัวแปรแฝงอื่นได้อย่างชัดเจน โดยเปรียบเทียบค่าจากรากที่สองของค่า AVE

(Average Variance Extracted) ของแต่ละตัวแปรกับค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง รากที่สองของค่า AVE ของตัวแปรแฝงต้องมามีค่ามากกว่าค่าสหสัมพันธ์กับตัวแปรแฝงอื่นใช้ร่วมกับ HTMT เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของการตรวจสอบโมเดลการวัด (Henseler, et al., 2015)

2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบจำลองการวัดในการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง

(1) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) เป็นการตรวจสอบตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) มีความสามารถในการวัดโครงสร้างได้ตรงตามแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมหรือไม่ ซึ่งการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) กับตัวแปรแฝง (Latent variable) โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized factor variable) ถ้าค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (Standardized factor variable) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้และตัวแปรแฝงมีความสัมพันธ์กัน (Hair et al., 2019)

(2) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเสมือน (Convergent validity) เป็นการตรวจสอบตัวแปรสังเกตได้ (Observed variable) มีความเหมาะสมในการวัดตัวแปรแฝง (Latent variable) หรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าความเชื่อมั่นองค์ประกอบ (Composite reliability: CR) มีค่ามากกว่า 0.7 และค่าความแปรปรวนเฉลี่ย (Average variance extracted: AVE) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (Hair et al., 2019) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

การคำนวณค่าความเชื่อมั่นองค์ประกอบ

$$CR = \frac{(\sum L)^2}{(\sum L)^2 + \sum (1-L^2)}$$

การคำนวณค่าความแปรปรวนเฉลี่ย

$$AVE = \frac{\sum L^2}{m}$$

โดยที่ L = Standardized factor loading

m = จำนวนของ Factor loading

(3) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) เป็นการตรวจสอบตัวแปรแฝง (Latent variable) ของแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์หรือแตกต่างกันจนทำให้เกิด Multicollinearity โดยพิจารณาจากรากที่สองของค่าความแปรปรวนเฉลี่ย (Average variance extracted: AVE) มีค่ามากกว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) (Hair et al., 2019)

(4) การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) หาค่าอิทธิพลของการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบจำลองการวัดในการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง ตรวจสอบความตรงของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้องสามารถอธิบายได้ว่า ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index-GFI) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและค่าสหสัมพันธ์ของค่าประมาณค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R-Square) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม AMOS ถ้าผลการตรวจสอบของโมเดล สมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า มีความสอดคล้องกันก็จะสรุปความสัมพันธ์ของตัวแปรหากผลการตรวจสอบ พบว่า โมเดลสมมติฐานไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจะปรับแต่งโมเดลโดยอาศัยความรู้เชิงทฤษฎีและคำแนะนำจากโปรแกรม AMOS เพื่อให้ได้โมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการพิจารณาความสอดคล้องของแบบจำลอง (Model fit) ของการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง ซึ่งเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องของแบบจำลอง (Model fit) ของการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง มีรายละเอียดของเกณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.4 เกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้องของแบบจำลอง

สถิติ	เกณฑ์	อ้างอิง
ค่านัยสำคัญของไคสแควร์ (P-value)	>0.05	Hair et al. (2019)
ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (Chi-square/df)	<3	Hair et al. (2019) กัลยา วาณิชย์บัญชา (2564)
ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (Goodness of fit index: GFI)	>0.90	Hair et al. (2019) กัลยา วาณิชย์บัญชา (2564)
ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเชิงสัมพัทธ์ (Normed fit index: NFI)	>0.80	Hair et al. (2019)
ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative fit index: CFI)	>0.90	Hair et al. (2019)
ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของ การประมาณค่า (Root mean square error of approximation (RMSEA)	<0.08	กัลยา วาณิชย์บัญชา (2564)
ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน(Standardized Root mean square residual: SRMR)	<0.08	กัลยา วาณิชย์บัญชา (2564)